

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

RPO-736362-II-717.4/13/ED

00-090 Warszawa
Al. Solidarności 77

Tel. centr. 22 551 77 00
Fax 22 827 64 53

Warszawa, 11.04.2013 r.

Pan
Marek Biernacki
Minister Sprawiedliwości
Warszawa

Wzajemnie szanując się

Rzecznik Praw Obywatelskich podjął z urzędu sprawę dotyczącą problemu rozbieżnej interpretacji przepisów ustawy z dnia 7 września 2007 r. o systemie dozoru elektronicznego (Dz.U. z 2010 r. Nr 142, poz. 960 ze zm., dalej ustawa o SDE), w kontekście podmiotów uprawnionych do dokonywania zmian harmonogramu wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego.

Exemplifikacją problemu jest sprawa z Sądu Okręgowego w K., w której doszło do rozbieżności pomiędzy treścią postanowienia o wykonywaniu kary w systemie dozoru elektronicznego, a harmonogramem jej wykonywania. Zwrócił na to uwagę kurator zawodowy, sporządzając powiadomienie dla sędziego w systemie EXIGO, o następującej treści: „Kurator zawodowy zawiadamia, że sporządzony harmonogram nie jest zgodny z postanowieniem sądowym. Skazany według postanowienia ma możliwość oddalenia się z miejsca zamieszkania w każdą drugą niedzielę miesiąca w godz. 7-15, a wg harmonogramu może opuszczać mieszkanie w każdą niedzielę w godz. 7-15”. Mimo notatki kuratora, sędzia nie dokonał zmiany określonego przez siebie harmonogramu. Na komunikat sędziego - „proszę o wykonanie polecenia z dnia 31.01.2013 r. dotyczącego modyfikacji harmonogramu”, pracownik Centrali Monitorowania odpisał: „CM SDE przypomina, że harmonogram odbywania kary w SDE powinien być dokonany w EXIGO przez sędziego lub kuratora”. Za niewykonanie polecenia sędziego, wydanego w trybie art. 57 ust. 1 ustawy o SDE, osobie zatrudnionej w Zespole Obsługi Centrali Monitorowania w

Biurze Dozoru Elektronicznego Centralnego Zarządu Służby Więziennej została wymierzona kara porządkowa w wysokości 1000 zł. Zażalenie na postanowienie Sądu Okręgowego w K. w tym przedmiocie doprowadziło jedynie do zmniejszenia przez Sąd Apelacyjny w K. wysokości kary porządkowej do 300 zł. Sąd Apelacyjny rozpoznając zażalenie ukaranego pracownika Centrali Monitorowania wskazał bowiem, że przepisy ustawy o SDE nie stanowią o wyłącznej kompetencji sędziego i kuratora w przedmiocie wpisywania do systemu harmonogramu wykonywania kary i nie określają kto tę czynność ma wykonać, a skoro tak, to zastosowanie znajduje przepis art. 56 ust. 1 ustawy o SDE. W załączeniu przesyłam dokumentację dotyczącą tej sprawy.

Analiza tej sprawy, przeprowadzona w Biurze Rzecznika Praw Obywatelskich, prowadzi do wniosku, że to sąd wydaje postanowienie o wykonywaniu kary w systemie dozoru elektronicznego oraz określa pierwszy harmonogram wykonywania tej kary (art. 10 ust. 1 i art. 44 ust. 1 ustawy o SDE). Przy czym, przedziały czasu w ciągu doby i w poszczególnych dniach tygodnia, w których skazany ma prawo się oddalić z miejsca stałego pobytu lub innego wskazanego miejsca, na okres nieprzekraczający 12 godzin dziennie, mogą zostać zmienione również przez sądowego kuratora zawodowego, jeśli przemawiają za tym szczególne okoliczności (art. 10 ust. 2 ustawy o SDE). Poza tym, wprowadzone w Centrali Monitorowania w Biurze Dozoru Elektronicznego zabezpieczenia, nie pozwalają pracownikowi Centrali na dokonanie zmiany harmonogramu. Od listopada 2012 r. system wprowadzania i modyfikowania harmonogramów odbywania kary został bowiem w pełni dostosowany do wykonywania bezpośrednich czynności przez kuratorów, sędziów oraz uprawnionych przez sędziów pracowników sądów.

Przedstawiona wyżej sprawa pracownika Centrali Monitorowania SDE może wywoływać w praktyce wśród osób zatrudnionych w Centrali niepewność co do sposobu interpretowania obowiązujących przepisów prawa i komunikatów sędziów, przesyłanych w systemie EXIGO. Może to w sposób negatywny wpłynąć na działanie Centrali Monitorowania.

W mojej ocenie należy zatem rozważyć potrzebę podjęcia działań mających na celu sprecyzowanie zasad postępowania w przypadku określania harmonogramu

wykonywania kary w systemie dozoru elektronicznego oraz zmiany tego harmonogramu, ze szczególnym wskazaniem kto jest uprawniony do dokonywania odpowiednich wpisów.

Mając powyższe na uwadze, na podstawie art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 ze zm.), uprzejmie proszę Pana Ministra o ustosunkowanie się do przedstawionego problemu i poinformowanie Rzecznika o ewentualnie podjętych działaniach w tej sprawie.

Załącznik.

Z przeze mnie

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

[Podpis]
Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich